

A woman's right to clothes

- En teoretisk och praktisk studie om modeplagg som kan förknippas med kvinnliga rättigheter.

Sofie Råholm

Examensarbete för Estenom (YH)-examen

Utbildningen för Skönhetsbranschen

Vasa 2018

EXAMENSARBETE

Författare: Sofie Råholm

Utbildning och ort: Skönhetsbranschen, Vasa

Handledare: Jaana Ylimartimo-Nybäck

Titel: A woman's right to clothes

- En teoretisk och praktisk studie om modeplagg som kan förknippas med kvinnliga rättigheter.

Datum Våren 2018

Sidantal 39

Bilagor 1

Abstrakt

Syftet med detta arbete är att lyfta fram utvalda kvinnliga nyckelplagg som kan förknippas, både ur ett positivt och negativt perspektiv, med kvinnliga rättigheter och skapa en film där nyckelplaggen är i fokus. Nyttan med detta arbete är för de som jobbar med stylingar på kvinnor inom branschen men även för alla de intresserade av ämnet.

Examensarbetet har utförts med hjälp av datainsamlingsmetoderna dokumentstudier, styling med kläder, smink och hår, film, sociala medier och enkät. Dataanalysmetoden som används är filmanalys. Resultatet presenteras i form av en film och två bilder av alla stilhelheter samt miljö för att skapa en bättre helhetsbild. Resultatet visar att för att skapa en modern stilhelhet utgående från ett historiskt plagg, är det viktigt med förkunskap inom ämnet och att läsa in sig på ämnet. Resultatet visar att för att lyfta fram diverse nyckelplagg i en stilhelhet krävs det att nyckelplaggen utmärker sig och är iögonfallande. När man lyfter fram nyckelplaggen i en film kräver det att filmsekvenserna fokuserar på nyckelplagget i fråga, t.ex. genom inzoomningar av plagget. Resultatet av enkäten, visar att alla individer har olika tolkningar av vad som kan förknippas med kvinnliga rättigheter, både ur ett positivt och negativt perspektiv, utgående från sina egna åsikter och förkunskaper inom ämnet. Majoriteten av informanterna som svarat på enkäten hade gjort positiva kopplingar, men de som gjort negativa kopplingar hade tagit upp problematiken kring en vit, normalbyggd modell enligt samhällets skönhetsnorm samt kläder med tryck kopplade till feminism. Resten av informanterna hade gjort positiva kopplingar mellan nyckelplaggen, modellen med tatueringar samt känslan och budskapet i filmen med kvinnliga rättigheter.

Språk: Svenska

Nyckelord: mode, kvinnan, kvinnliga rättigheter, könsroller, modehistoria, feminism.

BACHELOR'S THESIS

Author: Sofie Råholm

Degree Programme: Beauty and Cosmetics, Vaasa

Supervisors: Jaana Ylimartimo-Nybäck

Title: A woman's right to clothes

- A theoretic and practical study about the fashion garments associated with women's rights.

Date Spring 2018

Number of pages 39

Appendices 1

Abstract

The purpose of this study is to highlight women's fashion garments that can be associated both positively and negatively with women's rights. Additionally, making a film where the garments are in focus. This study is conducted for everyone who is interested in the subject, as well as for people working with styling in the fashion and beauty industry.

The thesis is carried out by using documents studies, styling for clothes, makeup and hair, film and social media. Furthermore, a questionnaire is used as the collecting method and the data analysis method that is used in the study is film analysis. The results of the study are presented as film and photos of all the four stylings and environments of the film. The purpose of the practical part is to highlight the result of the study.

The result reveals when making a modern styling with historic garments, it is important to have deep knowledge about the history of the subject. Furthermore, the result shows when highlighting different fashion garments, it is of importance that the garments stand out and are conspicuous. When it comes to highlighting fashion garments in a film, the garments must be in focus. This is achieved by for example zooming in on the garment. Moreover, the result shows that everyone has their own opinion about what can be associated positively and negatively with women's rights. Most of the informants that answered the questionnaire, made positive associations. However, the model was the reason behind some of the negative associations. Negative associations were made because the model was a white and thin model that fits the beauty standards of society. Furthermore, some of the informants found clothes with feminist statements problematic. The rest of the informants made positive associations between the garments, the model with tattoos, the feeling and message in the film with women's right.

Language: Swedish

Key words: fashion, women, women's rights, gender roles, fashion history, feminism.

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	1
2. Syfte.....	2
3. Teoretisk grund.....	3
3.1. Kvinnliga rättigheter.....	3
3.2. Kvinnan och mode.....	3
3.3. Korsetten 1600.....	5
3.4. Byxan 1850.....	6
3.5. Bikinin 1940.....	7
3.6. Powersuiten 1980.....	8
4. Tidigare forskningar.....	9
5. Metoder.....	12
5.1. Dokumentstudier.....	12
5.2. Styling med kläder, smink och hår.....	12
5.3. Film och filmanalys.....	14
5.4. Sociala medier och enkät.....	15
5.5. Undersökningens praktiska genomförande.....	16
6. Resultatredovisning och tolkning.....	19
6.1. Korsetten.....	20
6.2. Byxan.....	23
6.3. Bikinin.....	26
6.4. Powersuiten.....	30
6.5. Utvärdering genom enkät.....	34
6.6. Sammanfattning av resultatet.....	34
7. Kritisk granskning.....	35
8. Diskussion.....	39

Källförteckning

Bilagor

1. Inledning

När jag var fyra år köpte min mamma ett par nya vantar till mig inför vintern. De var gula, varma och tåliga. Ja, precis som vantar ska vara. Tänkte inte desto mer på det just då, jag menar, vilken fyraåring lägger energi att fundera på sådant? Tills nästa dag när jag kom till dagis och det var dags att gå ut och leka på gården. De andra flickorna såg mina nya vantar och påpekade att jag hade på mig ”pojkvantar” och om man hade sådana kunde man inte få vara med och leka prinsessa under rutschkanan. Det slutade med att jag gav bort mina nya vantar till min dåvarande bästa vän Emil.

Det var första gången, av vad jag minns, som jag kom i direkt kontakt med att det finns en tydlig skillnad mellan pojkar och flickor. Att det finns en tydlig skillnad gällande hur vi ska klä oss, hur vi ska se ut men även en tydlig skillnad i hur vi ska bete oss. Aldrig skulle fyraåriga jag förstå att vi faktiskt lever i en värld där olika saker förväntas av en beroende av ens kön. Aldrig skulle fyraåriga jag tro att jag i framtiden kommer hamna i situationer där jag kommer bli orättvist behandlad, på grund av att just jag, är en flicka.

Tyvärr lever vi en sådan värld. Överallt blir kvinnor orättvist behandlade och målade som det ”svagare” könet. Den syns i allt från politiska och ekonomiska sammanhang till sexuella och utseenderelaterade sammanhang. Vi har kommit en lång väg men i dagens samhälle med presidenter som vill avskaffa abortlagen och personer som fortfarande anser att kvinnor är de ”svagare” könet samt utnyttjar det, har vi en lång väg kvar.

Huvudfokuset i detta arbete är att få jobba både teoretiskt och praktiskt. Syftet med detta arbete är att lyfta fram utvalda kvinnliga nyckelplagg som kan förknippas, både ur ett positivt och negativt perspektiv, med kvinnliga rättigheter och skapa en film där nyckelplaggen är i fokus. Den praktiska delen kommer vara moderna stylingar baserade på de nyckelplagg som jag valt ut i förhand: korsetten, byxan, bikinin samt powersuiten (sv. t.ex. arbetsdräkt som signalerar makt). Jag kommer lyfta fram mina stylingar i rörligt format, med andra ord kommer jag göra en film. Budskapet i filmen kommer vara att lyfta fram en stark och självständig kvinna med hjälp av de färdigt utvalda nyckelplaggen. Filmen kommer laddas upp på sociala medier för att kunna samla in bedömningar genom en enkät.

2. Syfte

Syftet med detta arbete är att lyfta fram utvalda kvinnliga nyckelplagg som kan förknippas, både ur ett positivt och negativt perspektiv, med kvinnliga rättigheter och skapa en film där nyckelplaggen är i fokus. Nyttan med detta arbete är för de som jobbar med stylingar på kvinnor inom branschen men även för alla intresserade av ämnet. Respondenten anser att det är viktigt för branshmänniskor att vara medvetna om modehistoria för att kunna anamma och tolka det i sitt yrke. Respondentens personliga mål är även att fördjupa sig och lära sig mer om ämnet.

3. Teoretisk grund

I detta kapitel har respondenten samlat information och skapat en teoretisk grund till ämnet ”Modeplagg förknippade med kvinnliga rättigheter”. I kapitlet har respondenten med underrubrikerna som ger information om kvinnliga rättigheter, kvinnan och mode och nyckelplaggen som respondenten anser understödjer ämnet. Nyckelplaggen är korsetten, byxan, bikinin och powersuiten. Respondenten har använt sig av källor som litteratur, tidningsartiklar, organisationssidor och podcasts.

3.1. Kvinnliga rättigheter

I över hundra år har kvinnor kämpat för sina rättigheter. Allt från hälsofrågor, utbildningsrätt, rösträtt, fred till hur medierna målar upp kvinnan och sexuella rättigheter. Det tog en lång tid före kvinnor gjorde sin röst hörd, både när det kom till samhället och arbetslivet men även när det kom till modet. Det var först på 1830-talet då korsetten var som spändast och de flesta kvinnor behandlades som obetald arbetskraft eller som en heminredningsdetalj, som kvinnorna höjde sin röst. (kvinnorsrattigheter.org, Lewenhaupt, 2001, s.14)

Kvinnorörelsen idag är en viktig röst i samhället som nått många framgångar och förbättrat många kvinnors livssituation. Genom åren har man utvecklat separata lagar som tillämpats för att förbättra kvinnans situation. Till exempel år 1979 antogs Konventionen, av FN:s generalförsamling, som innebär avskaffande av all diskriminering av kvinnor samt att uppnå kvinnornas rättigheter på samma villkor som för män och 1993 införde FN en deklaration om avskaffande av våld mot kvinnor. (kvinnorsrattigheter.org, nck.uu.se)

3.2. Kvinnan och mode

Alla har inte alltid varit positivt inställda till sambandet mellan kvinnor och mode. Forskare har länge varit skeptiska till mode och fashionabelt klädda personer. De anser att en kvinnas yttre kan påverka hennes självbild, vilket kan tolkas som en del av kvinnoförtrycket och skapa ett ”falskt medvetande”. Ur ett feministiskt perspektiv kan mode uppfattas som någonting som uppkommit för att uppfylla en skönhetsnorm i ett mansdominerat samhälle. (Kawamura, 2007, s.29–30)

Det finns även de som ser länken mellan kvinnor och mode som någonting positivt. Istället för att se det som ett förtryck kan man tolka att mode och skönhet är en makt som kvinnorna själv får kontrollera och bestämma över. Trots blandade åsikter är konflikten mellan mode och feminism komplicerad och olöst, konflikten behöver mer forskning för att kunna lösas. (Kawamura, 2007, s.29–30)

Diskussionen om kvinnor och mode togs för första gången upp på allvar under mitten av 1800-talet då de första varuhusen kom. Dessa varuhus blev inte bara en underhållningsplats och chans till konsumtion för kvinnor, utan även en fristad. Det var en plats där de fick komma ut ur hemmet, där de annars förväntades vara. De fick röra sig fritt och iakttä saker istället för att bli iakttagna. Varuhus förde med sig positiva möjligheter till kvinnor, bland annat chans till jobb och även makten att välja själv. Trots de positiva följderna som kom med varuhus fanns det även negativa, bland annat att uppdelningen mellan män och kvinnor klädmässigt blev större och det fanns även många män som motsatte sig för fenomenet. Många män ansåg kvinnornas nya köplust som något farligt, köplusten kallades för köpfeber och ansågs inte var olikt ett erotiskt begär. Många män var rädda att detta begär kommer minska kvinnans begär för män. (Ljung, 2011)

Historiskt sätt var det först på 1960-talet började kvinnorna ta mera plats. Miljö- och kvinnorörelser uppkom, unisexplagg introducerades och medvetenhet om vad som skedde i samhället var trenden nummer ett. Trots alla dessa nya liberala tankar och att alla skulle ha samma rättigheter höll samhället ändå hårt fast vid tanken att kvinnan skulle se ut som en kvinna. (Ericsson Wärn, 2012, s.34, s.57)

I dagens läge har många modeföretag influerats av debatten om kvinnliga rättigheter och feminism, vilket tagit form av att många modeföretag trycker upp plagg med texter berörande feminism. T.ex. har Acne lanserat plagg med texterna "Radical feminist", "Woman power" och "Gender equality". Detta fenomen är ett vanligt debattämne eftersom många motsätter sig medan andra stödjer det. Många anser att "trenden" känns ihålig, att kampen om jämställdhet inte ska vara någon slags trend som sedan försvinner efter en säsong, medan andra upplever det som någonting fint eftersom budskapet når ut till en bred målgrupp. (Kinberg & Wikblad, 2015)

3.3. Korsetten 1600

Plagg som anknutits till korsetten, en slags snörning som ger form till kroppen, fanns redan hos antikens folk. Sedan dess har korsetten anpassats och förändrats ständigt efter de estetiska kraven som ställts på den kvinnliga kroppen. Bredden på plagget har varierat och bysten har blivit olika betongade genom åren, ibland har bysten plattats ner med korsetten och ibland höjts. Samma sak med höfterna och midjan, ibland har korsetten funnits till för att göra höfterna smalare och ibland för att göra dem bredare. (Kybalova, 1968, s.450)

Den första välkända korsetten var ett så kallat snörliv som tillverkades på 1600-talet. Redan som mycket små under tidiga 1700-talet fick barn, både flickor och pojkar, i den övre samhällsklassen bära snörliv. Det ansåg att hjälpa till att få en fin hållning och speciellt för flickorna var det nyttigt med en stark hållning eftersom deras vuxna liv skulle bestå mycket av att sitta lutade över sömnadsarbete. (Eldvik, 2010, s.44)

Efter snörlivet kom själva korsetten, ordet korsett kommer från franska "corser" som betyder snöra, "corps" och "surcot" som betyder kropp och överdel. Översättningen av det blev "liten snörd kropp". Korsetten bestod av ett tjock, dubbelt tyg, oftast gjort av satin eller kanvas, med minst tolv kanaler där man sydde in valben. Dessa valben snörade in kroppen samt gav stadga. Som mest snörade man in midjan till 32centimeter, idealet för en kvinnas midja var att ha en så smal midja att man kunde ta ett grepp om den med två händer. För att nå detta ideal fanns det rykten om att vissa kvinnor opererade bort sina nedre revben. (Lewenhaupt, 2001, s.14)

Korsettens skadliga inverkan på fysiken har blivit diskuterad av bland annat läkare under hela dennas existens. Förutom den direkta deformeringen av kroppen, har det berättats om unga kvinnor som snört in sig så hårt att missfall skett. Det finns även historier om hur revbenen rört på sig på grund av en för hårt snörd korsett, som orsakat både punkterade lungor och delade leverar, som i sin tur lett till en plågsam död. En man som fascinerades av kvinnorna som underkastade sig i den smärtsamma processen för att nå modeidealen var den franska skeptikern och renässansförfattaren Michel de Montaigne (1533–1592). Han jämförde de romerska gladiatorernas förmåga att uthärda lidande med kvinnornas fysiska mod när de snörade in sig i korsetter. (Ericsson Wörn, 2014, s.136)

Det har gjorts flera försök genom historien att bli av med korsetten i vardagen, t.ex. redan efter franska revolutionen 1789 förbjöd man kvinnan att använda korsetten och även under tidiga 1900-talet var det aktuellt igen då engelska kvinnorrättsrörelser stred för att förbjuda

korsetten. Sist och slutligen var det tangofebern som tog världen med storm år 1914 som blev dödsstöten för korsetten. Den nya sporten fick alla att inse att dansa och sporta i en korsett var omöjligt. Den klassiska korsetten försvann från vardagen. I moderna tider har man främst hittat dem på underklädsavdelningen och i erotiska samband. (Ericsson Wärn, 2012, s.18)

Under 2016 dök korsetten upp på catwalken igen på ett helt nytt sätt och ur ett nytt perspektiv, Philosophy by Lorenzo Serafini visade upp ett brett bälte över midjan på ett linne och Prada hade sin version med en vit läderkorsett ovanpå en vinterkappa. Korsetten är tillbaka i modevärlden och till skillnad från tidigare ska de bäras ovanpå kläderna istället för under. Den nya korsetten har kommit i olika modeller och varianter, det finns de som är bredare och stabilare och de som påminner mer om ett brett bälte över midjan. Den markerar midjan men på ett mycket ledigare sätt än tidigare och många kändisar har hakat på denna trend, till exempel Kim Kardashian. (Zaccagnini, 2016)

3.4. Byxan 1850

Tanken om en bekvämare klädstil, främst för kvinnor, väcktes i Amerika redan på 1850-talet. Det var den amerikanska Elizabeth Smith Miller som tröttnade på den opraktiska långkjolen, istället började hon klä sig in i en turkisk puffbyxa. År 1851 hälsade hon på hemma hos Amelia och Dexter Blommer i sin ovanliga dress. Det radikala paret fattade genast intresse för det praktiska plagget och publicerade inom kort på var sitt håll artiklar som handlade om att kvinnor av praktiska skäl borde få gå runt klädda i byxor. Amelia Bloomer, som var utgivare av den feministiska tidskriften Lily, förespråkade i sina skrifter det nya plagget: ankellånga puffbyxor med en liten kjol ovanpå. Plagget fick namnet "bloomers" och fick många anhängare men det fanns även många som motsatte sig och ansåg att byxmodellen var löjlig och hånade den i pressen. Populariteten med byxan kom i samband med att det kring 1880-talet blev mycket populärt att cykla, vilket visade sig vara mycket enklare om man var klädd i så kallade "bloomers" än i långkjol. (Ericsson Wärn, 2014, s.15)

Nästan hundra år senare togs kampen om byxor upp igen. En av följderna av andra världskriget på 1940-talet var att fabrikerna blev tomma när männen drog ut i krig. Kvinnorna förväntades stanna hemma men i samband med de tomma fabrikerna, slutade det med att en tredjedel av arbetarna inom kemi-, metall och bilindustrin var kvinnor. Snabbt märktes det att långkjol inte var praktiskt nog på jobbet, det var så jeansen blev introducerade

i kvinnornas liv. När kriget var slut förväntades kvinnorna återvända till hemmet vilket många också gjorde. Dock var det många som inte gick tillbaka till sina långa kjolar. Kvinnorna hade börjat inse sin egen kapacitet och rättigheter, bland annat rätten att bära byxor och jeans. (Lloyd Kyi, 2006, s. 36–37)

Trots att jeansen och byxorna blev allt vanligare bland båda könen fanns det en del äldre på 1950-talet som uppfattade jeans som så provocativa att de förbjöds på diverse skolor. Samhället ansåg fortfarande att en kvinna skulle se ut som en kvinna, med andra ord ha på sig kjol eller klänning. Detta ledde till att många restauranger och nattklubbar på 1950-talet förbjöd kvinnor att ha på sig byxor i sina utrymmen. Sist och slutligen kom 1970-talet som var årtiondet där lagarna och förbud angående jeans på kvinnor dog ut. I början på 1970-talet var jeansen ett av de hetaste modeplaggen och de var designade för kvinnor och deras former. Byxorna designades för att passa alla sorters möjliga bakdelar, runda som avlånga, breda som smala. (Ericsson Wärn, 2012, s.40–50)

Under 2017 satsar både företag och konsumenter på jeans med lite lösare modell och råa jeanskanter. Mamma jeansen, jeans i en lösare modell, är ett självklart val som nu hållit i sig i några säsonger. En ny trend är även blommiga broderier på jeans inspirerat av modehus som Alexanders McQueen. (Lindblom, 2017)

3.5. Bikini 1940

I slutet av 1800-talet såg badmodet annorlunda ut än det som vi är vana med idag. När kvinnorna skulle ta sig ett dopp klädde de sig i långärmade tunikor och tillhörande puffbyxor. Det var inte heller ovanligt att det syddes in tyngder i fällen, för att helt enkelt förhindra tyget att glida upp och visa för mycket. Ingen hud fick skymta fram överhuvudtaget. Bikinin vi är vana med idag lanserade av Louse Reard och Jacques Heim år 1946. Heim kallade det tvådelade plagget för ”atome” men när USA samma år provsprängde atombomber på den lilla atollen Bikini döptes plagget om till bikini. (Eriksson Wärn, 2008, s.25–26)

Tanken efter andra världskriget var att bikinin skulle symbolisera den nya friheten som kom efter kriget, man skulle njuta av sommaren och sol över hela kroppen. Detta gick inte hem hos alla, bikinin till och med förbjöds i vissa katolska länder. I Amerika var bikinin också förbjudet ända till 1965, genombrotten för bikinin var bondfilmen ”Dr.No” 1962 där skådespelerskan Ursula Andress bar en bikini med ett lågt höftbälte. (Lewenhaupt, 2001, s.79)

Idag, 2017, är bikinin känd internationellt och finns i många olika varianter och former. En trend som hållit i sig länge är "the high waisted bikini", en nedre del som går upp över midjan. Den är retro inspirerad och framhäver midjan hos olika kroppstyper på ett smickrande sätt. (Philips & Ball, 2017)

3.8. Powersuiten 1980

En av de hetaste trenderna på 1980-talet var den så kallade "powersuiten". Den klassiska powersuiten bestod oftast av en snäv kjol som slutade vid knäna, över axlarna hängde en kavaj ledigt som dolde midjan och fick höfterna att se smalare ut. De feminina inslagen i klädkoden begränsades till smink, frisy och ben. (Carnegy, 2007, s.32)

Den manliga kostymen har sett likadan ut sedan 1880-talet. Den har blivit en symbol för den maskulina kulturen. Kostymens manlighet har testats av kvinnor som klätt sig i både kostym, skjorta och slips, det har flera gånger uppfattats som provocerande. Kända kvinnor som Greta Garbo och Marlene Dietrich är klassiska exempel på detta. För många kvinnor handlade kostymen om att smälta in i den manliga hierarkin men även att slippa bli sedda som ett sexobjekt, och istället få känna sig rätt klädda, på samma villkor som männen. (Eldvik, 2010, s.103)

Än idag syns varianter av powersuiten på catwalken. Många designers sneglar tillbaka på 1980-talets kontors klädsel och tar med markerade axlar, skjortor med knappar och kostymer i sina kollektioner men på ett mera feminint sätt än tidigare. Alla har sina egna tolkningar av powersuiten och Linda Fargo, senior vd på Bergdorf Goodman, säger att hennes råd till en lyckad powersuit är att kombinera överraskningar, icke formellt, modernt och lekfullt. Den 31-åriga Emily Wess, grundaren av *Into the Gloss* och *Glossier*, tänker på ett annat sätt när det kommer till powersuiten. Själv går hon oftast klädd i jeans, sneakers och utan smink. Enligt henne så ju mer anspråkslös och oansenlig man ser ut desto viktigare är man. (Nelson, 2017)

4. Tidigare forskning

I detta kapitel tar respondenten upp tidigare forskning som stödjer ämnet. Sökord respondenten använt är mode och könsroller, kvinnliga rättigheter och kläder, klädernas historia, feminism and fashion, mode och kvinnan. Respondenten har sökt efter tidigare forskning på databaserna Theseus, Lund Universitet bibliotek och Diva portalen, och de tidigare forskningarna som används i detta kapitel är tagna från samma databaser.

Tofferi (2016) behandlar i sitt examensarbete könsroller och dresskoder inom affärsvärlden och jämför tre årtionden med varandra: 1960-, 1980- och 2010-talet. Syftet med studien är att ta reda på hur könsrollerna påverkar dresskoderna samt hur en kvinna ska klä sig för att bli tagen på allvar inom affärsvärlden under de olika århundranden. Tofferi drar slutsatsen att kvinnans ställning påverkar affärsvärlden dresskoder och även att kvinnors karriär gynnas av rätt klädsel. Enligt Tofferis tolkningar märks det än idag att kvinnor gärna får klä sig mot det mer maskulina hållet på arbetsplatsen och det beror antagligen på att businessvärlden ännu är mansdominerad.

Jessika Carlsens (2014) syfte i sitt examensarbete är att lyfta fram klädernas betydelse. Både när det kommer till hur man, utgående från sin klädsel, kan behandlas annorlunda till hur man själv kan döma andra människor baserat på deras klädval. Carlsen har med hjälp av olika informanter tagit reda på hur de tolkar olika människor utgående från vad de har på sig. I slutresultatet visar det sig att många faktorer spelar roll och när det kommer till arbetskläder anser alla informanter att korta klänningar på kvinnor på diverse arbetsplatser uppfattas som oprofessionellt. När det kommer till yrket advokat ansåg många av informanterna att svart är det bästa valet gällande klädval för kvinnor, men det fanns även de som ansåg att en kvinna med röd klänning kan uppfattas som modig vilket i sin tur gör henne till en bättre advokat. När det kommer till dagispersonal visade det sig att kvinnor mer vardagligt klädda känns mera passande för yrket.

Kroon (2007) har i sin artikel baserat på vetenskapliga teorier, analyserat klädseln inom polisyrket och den kvinnliga polisens väg till byxor. År 1929 var den klädmässiga skillnaden mellan de manliga och kvinnliga poliserna tydliga, kvinnan bar kjol medan mannen bar byxor. Kroons syfte i artikeln är att ”sätta fingret på några aspekter av de här övergripande processerna och artikeln utgör den första av flera kommande genusanalyser av polisuniformens roll i olika internationella sammanhang”. Slutresultatet visar att trots att den klädmässiga skillnaden mellan män och kvinnor inom polisyrket inte längre existerar och dagens polis uniformer är könsneutrala, är uppdelningen mellan manliga och kvinnliga

poliser fortfarande tydlig. Det anses att kvinnor inte kan besitta fysisk auktoritet på samma nivå som män, vilket leder till att kvinnor inom polisen blir sedda som ”omhändertagande men inte våldsutövande” medan männen inom polisen blir sedda som ”kan vara både våldsutövande och omhändertagande”.

Syftet i Jakobssons (2013) studie är att undersöka medias framställning och påverkan i deras skildringar av klädförtryck mot kvinnliga individer inom Islam. Ett klädförtryck innebär en individ som på grund av sin klädsel blir diskriminerade, frihetsberövande eller till och med arresterade. Jakobssons lösning för att få ett slut på ett klädförtryck är helt enkelt ett tillägg i kvinnors rätt till att fritt få välja sina kläder och inte behöva ställas till svar för hur klädvalet kan uppfattas. Alla individer har till en viss mån möjligheten att klä sig som dem vill, men det blir ändå en komplicerad frågeställning kring det. Förtrycket är så pass hårt, att enklaste och troligtvis smidigaste sättet vore att sätta till en underartikel i FN:s artikel om yttrandefriheten inom konventionen om de Medborgerliga och Civila rättigheterna. Jacobssons förslag på hur artikeln skulle kunna se ut är följande: ”I förutsättning till tillförsäkran av yttrandefrihet för alla medborgare, tillförsäkra varje kvinnlig individ rättighet till att klä sig efter eget val och inte ställas som ansvarig kring hur dessa kläder tolkas”.

Kamel och Wolmer (2017) behandlar i sitt examensarbete hur unga tjejer påverkas av mode samt hur de använder sig av det i sitt identitetsskapande. Slutresultatet i deras examensarbete visar att för de flesta unga tjejer är kläder och mode viktigt, speciellt för att bli accepterad av andra i skolan. Kamel och Wolmers slutresultat visar att det finns unga tjejer som anser att modet är ett negativt fenomen då man riskerar att bli utfrysad om man inte klär sig ”rätt” medan det fanns tjejer som inte bryr sig så mycket vad andra tycker och tänker, utan istället koncentrerar sig på sin egen image och klädval.

Lantto (2005) vill med sin C-uppsats undersöka hur tjejer tänker när det kommer till kläder, både i relation till sig själv och till andra. Lantto kom i sitt slutresultat fram till att kläder fungerar som en typ kommunikation, eftersom vi kan få en hel del information om en person utgående från att titta vad personen ifråga har på sig. Kläderna kan avslöja detaljer om oss och när det kommer till ett första uttryck spelar kläderna en betydande roll, vilket även Lantto själv upplevde.

Forsberg (2017) skriver i sin kandidat, om den populära trenden inom modevärlden: kläder med feministiska budskap, som hon själv är väldigt kritisk inställd till. Syftet med Forsbergs arbete är att kunna förstå om dessa kläder grundar sig i en mer i kapitalistisk grund, snarare

än feministisk. Efter Forsbergs analys lyckas hon urskilja två ideologier som berör kläderna med feministiska tryck. Den ena ideologin är en mer feminin feminism som är mer humoristisk, enkel, avpolitiserad och den andra ideologin är tron på att feminism i själva verket kan bejakas i diverse varuformer, i detta fall kläder. Forsberg inser i slutdiskussionen att orsaken varför hon kände sig kritisk var för att kläderna representerar varudyrkan och någon slags tilltro till att varor kan åstadkomma en politisk kamp. Även en oro för feminismen väcktes hos skribenten ”vad ska hända med feminismen om den marknadsförs som en konsumtionsvara till människor”?

Sammanfattningsvis tar alla tidigare forskningar upp problematiken hur kvinnor blir bedömda utgående från vad de har på sig. Tofferi (2016) och Carlsen (2014) tar båda upp i sina arbeten hur kvinnor blir bedömda på diverse arbetsplatser utgående från sina klädval. Kroon (2007) tar upp i sin artikel de tidigare klädskillnaderna mellan könen inom polisyrket, och trots att uniformerna idag är könsneutrala uppstår det tydliga uppdelningar mellan könen inom polisyrket. Jacobsson (2013) fokuserar på hur kvinnor blir bedömda i vardagen utgående från vad de har på sig och vilka konsekvenser det kan ha. Kamel och Wolmer (2017) samt Lantto (2005) fokuserar i sina forskningar hur unga kvinnor påverkas av mode och kläder. Både när det kommer till hur de ser på sig själva, hur de ser på andra samt vad är det som styr dem när de bestämmer sig för vad de ska sätta på sig. Forsberg (2017) fördjupar sig i den populära trenden: kläder med feministiska symboler och texter. Är det varudyrkan eller feminism man stödjer genom att klä sig i dessa plagg?

5. Metoder

I kapitlet tar respondenten upp vad för metoder som används i arbetet. Respondenten berättar om datainsamlingsmetoderna som är dokumentstudier, styling, film, sociala medier och enkät. Respondenten berättar om dataanalysmetoden som är filmanalys och avslutar kapitlet med studiens praktiska genomförande.

5.1 Dokumentstudier

En dokumentstudie utgår från att respondenten tar del av data som redan finns, kan vara tryckt, muntlig eller i bildform. Fördelen med dokumentstudier är att det finns mycket att välja mellan, men det är viktigt att respondenten är källkritisk, beaktar materialet från olika synvinklar samt har en objektiv uppfattning. När man väljer sina dokument är det viktigt att ta med flera saker som tangerar ämnet, och inte bara det som understödjer ens egen uppfattning. Material som bara understödjer ens egen uppfattning kan lätt ge en svag helhetsbild och slutresultatet kan visa felaktigt. En annan viktig faktor när man väljer ut dokumenten är att börja med den senaste publicerade litteraturen och sedan fortsätta med äldre litteratur. Tiden kan påverka hur relevant information är. När man söker information är det nästintill omöjligt att läsa all litteratur som berör sitt ämne. För att smidigast hitta relevant information kan man ta hjälp av innehållsförteckningar, sammanfattningar, register och nyckelord. (Patel & Davidsson, 2003, s.63–65, Anderssen, 1994, s.73–74, Ejvegård, 2009, s.47–48)

5.2 Styling med kläder, smink och hår

Under denna underrubrik beskrivs styling med kläder, smink och hår. Respondenten har valt att ha alla under samma rubrik, eftersom de alla är en del av helheten.

Kläder

Att skapa en modern stilhelhet kräver att man har koll på vad som är trendigt just nu, ett bra sätt att finna inspiration är till exempel att titta på vad de största modehusen visar på sina visningar. Det räcker inte bara med att veta vad som är trendig just nu. För att ta sin stilhelhet till nästa nivå är kunskap om modehistoria nödvändigt. Med hjälp av modehistoria kan man tolka och matcha ur ett nytt perspektiv. Trots att man kan inspireras från olika håll, är det

viktigt att ändå våga sätta sin personliga stil på det hela och kombinera kläderna på ett nytt sätt. Man eftersträvar hela tiden att skapa en viss stämning och illusion med kläderna man jobbar med. (Linnet Cox, 2006, s. 74. Bonnier, 2008, s.12)

Stylisterna inom branschen använder sig av flera knep för att lyfta fram en stilhet och göra den mer intressant. Saker man kan göra för att skapa en ny siluett är att tillägga ett skärp eller testa att vika upp ärmarna på ett plagg. För att göra en stilhet mer intressant kan man mixa maskulint med feminint och klä ner den strikta kavajen med en t-skjorta undertill. (K von Sydow & de Poret, 2015, ss. 92, 96, 99)

Smink

För att få till en fullständig sminkning, börjar man med basen. En bra foundation kan både korrigera ojämnheter, matta ner fet hud och även motsatsen, ge lyster till torr hud. En foundation som passar nästan alla är en i flytande form. Man applicerar den med ett väldigt lätt tryck över hela ansiktet med hjälp av en borste eller svamp. För ett mer hållbart resultat av basen kan man använda sig av ett löst puder som man applicerar försiktigt med en större borste. (Högfeldt, 2015, s.47–50)

För att huden ska se mer levande ut i en sminkning kan man använda sig av en highlighter i en ljus och skimrande färg. En highlighter används för att förstärka de högsta punkterna i ett ansikte, såsom panna, bryn- och kindben, näsrygg och ibland till och med haka. Ljusa färger höjer och förstärker, genom att använda denna teknik kan man lyfta kindbenen och ge ansiktet en tydligare form. (Högfeldt, 2015, s.58–60)

I en fullständig sminkning spelar ögonen roll och det finns flera produkter att använda sig av t.ex. eyeliner, ögonskuggor och mascara. Med en eyeliner kan man rama in ögat och med hjälp av ögonskugga kan man framhäva ögonens färg. Mascara ger längre ögonfransar och för att mascaran ska se bra ut är det viktigt med torra och rena fransar när man börjar. Applicera mascaran genom att börja nerifrån vid fransramen och sedan jobba uppåt i små sicksackrörelser. För fina ögonbryn kan man använda brynsmascara, med den produkten kan man både forma brynen och ge ögonbrynen ytterligare färg. (Högfeldt, 2015, s.75–93)

För läpparna finns det olika produkter man kan använda sig av. En läppenna betongar läpparnas form och kan även användas för att fylla ut läpparna. För bästa resultat bör man måla med pennan lätt längs läpparnas ytterkant och sedan jämna ut konturerna med till exempel en läppborste. Produkter man kan måla läpparna med är läppglans eller läppstift. Läppglans är perfekt om man vill framhäva läpparnas naturliga färg och med läppstift kan

man förstärka eller ändra läpparnas färg. Man applicerar läppglans eller läppstiftet över läpparna och tar bort överflödig färg med hjälp av t.ex. en servett. (Campsie, 1999, s.62)

För att göra en hållbar och fullständig sminkning krävs verktyg. T.ex. pennvässare för både läpp- och ögonpennor för att få till en skarp spets. Svampar och kuddar kan man använda till att applicera både underlagskrämer och puder. Det vanligaste verktyget man använder sig av är olika borstar, till exempel mascaraborste som är en skruvad borste som används för att applicera mascaran på fransarna, ögonskuggas borstar i olika storlekar som används för att applicera färger och skapa skuggor och eyeliner borsten som är en fin och tun pensel med vinklat skaft för att lägga den perfekta eyelinern. (Högfeldt, 2015, s. 117–119)

Hår

Med hjälp av värmeverktyg kan man skapa olika frisyrrer. Med en plattång kan man få ett platt resultat på håret och för motsatta effekt, lockigt hår, kan man använda sig av en locktång. Före man börjar jobba med värmeverktyg är det viktigt att håret är torrt, fuktigt hår kan leda till skador. Kamma igenom håret och dela upp det i diverse sektioner med hjälp av hårknippor. När man jobbar med platttången går man över håret med tången med långsamma rörelser, det är viktigt att även låta håret svalna emellanåt. Vrid inte på platttången eftersom det då kan uppstå oönskade veck. När man lockar håret börja man vid i botten och lindar håret om tången som en spiral genom att hålla i toppen. Linda inte in för mycket hår i locktången eftersom håret då värms ojämnt. För bästa resultat låt bli att röra håret direkt med fingrarna eller verktyg, låt det vila en stund. (Ericsson Wärn, 2009, s.185–186)

För att skapa en hållbar frisyrr finns det många olika produkter att använda sig av. Hårspray hjälper frisyren att hålla sin form samt tämja bångstyriga hårstrån. Med hjälp av vax kan man skulptera och forma håret så att det hålls. (Campsie, 1999, s.87)

5.3. Film och filmanalys

Före man sätter igång med själva filmandet är det bra att komponera ihop en bild, med andra ord planera hur det ska se ut. Det finns flera saker som är viktiga att tänka på under planeringen, först och främst vad som ska vara med i själva bilden. Förutom huvudmotivet måste en bakgrund finnas med. Med en bakgrund i filmsekvensen är det bra att fundera över hur den förhåller sig till huvudmotivet, till exempel kan en bakgrund som är rörlig eller färgstark lätt stjäla fokuset från huvudmotivet. En viktig sak man bör tänka på är vinkel och

avstånd. Hur man vinklar kameran och på vilket avstånd kan skapa helt olika känslor i tagningen. När man väl börjar med själva filmningen är det viktigt att ta det lugnt och försiktigt, en bild med snabba rörelser kan lätt uppfattas som ryckigt och oprofessionellt. Att använda sig av olika objektiv under filmens gång kan skapa en spännande känsla samt fånga tittarnas uppmärksamhet. (Peronius, 2005, s.48–53, Kraus & Steinmuller, 2010, s.116–117)

För att analysera en film finns det inte någon exakt modell att följa. Filmen har genom åren gett upphov till så många former, så att det inte finns några rimliga grunder för att skapa en övergripande modell. Trots att det inte finns någon övergripande modell hur man ska analysera en film, finns det en lista med moment som är oundvikliga i en filmanalys. Listan börjar med en reflektion, vad är det man vill uppnå med sin analys. Nästa steg är att noggrant observera sitt objekt, faktorer man kan lägga fokus på är berättandet, hur går historien vidare, musik och stil. Stil omfattar allt från arkitektur och färg till kostymering. Det tredje steget är att systematiskt kategorisera sina iakttagelser och det fjärde och sista steget är en framställning av analysen. (Andersson & Hedling, 1999, ss. 8–9, 13–17)

5.4. Sociala medier och enkät

Hemligheterna och knepen att sticka ut i sociala medier är många. Första steget är alltid mod och passion. Det handlar om att våga tro på sig själv, sina idéer och värderingar. (Boisen, 2015)

Sociala medier

Sociala medier är ett brett begrepp som innefattar diverse kommunikationsverktyg där huvudfokuset ligger på konversationen mellan användarna. Användarna kan umgås i dessa sociala nätverk för både privata syften och i jobbet. Exempel på sociala medier är bland annat facebook, twitter, bloggar och youtube. Youtube är världens största video community där användarna kan dela, titta och diskutera videoklipp. (Fors-Andréé, 2010)

Enkät

Enkät är en form av metod där man kan samla in information på kort tid, med hjälp av en uppsättning frågor. En annan fördel med enkäter, förutom tidsaspekten, är att informanterna själva kan välja när och var de vill besvara frågorna. Nackdelen med att använda sig av enkät som metodalternativ är risken för bortfall samt möjligheten till uppföljningsfrågor saknas. När man bygger upp sin enkät är det viktigt att vara så neutral som möjligt i sina

frågeställningar och undvika ledande frågor. Man ska tänka efter noggrant hur man formulerar sina frågor så att de är enkla att förstå och att informanterna ger svar på det man frågar. (Bryman, 2001, ss. 145, 148, Bell, 2016, s.137–138)

5.5 Undersökningens praktiska genomförande

Det praktiska genomförande presenteras i samma följd som nyckelplaggen har presenterats i den teoretiska bakgrunden. Den praktiska delen var att skapa en film med fyra moderna stylingar där varje styling fokuserar på ett av de utvalda nyckelplaggen: korsetten, byxan, bikinin och powersuiten. Respondenten planerade sina stylingar med hjälp av inspirationsbilder, innehållet i sin egna garderob samt vänner och bekantas garderober. Respondenten valde att lägga huvudfokuset på kläderna och utgå från dem när hon planerade hår och smink.

Respondenten valde att ha en och samma modell i hela filmen, Julia Hartman. Respondenten ville ha en modell som inte passar in i den typiska mallen av samhällets skönhetsnorm. Julia har tiotals tatueringar, någonting som inte alltid accepteras av samhället. Respondenten valde Anders Häggkvist för själva filmandet, och Anders Häggkvist har även redigerat och klippt ihop filmen i efterhand. Tillsammans med Anders Häggkvist har respondenten valt musik till de olika filmsekvenserna, utgående från känslan som skulle framgå i filmsekvenserna. T.ex. i filmsekvensen med korsetten strävade respondenten efter en läskigare känsla medan stilhelheten med bikinin skulle kännas glad. Filmen publicerades på Youtube, och delades på olika sociala medier, bland annat respondentens blogg och facebookside, för att samla in bedömningar genom en enkät.

I den första stilhelheten med korsetten som nyckelplagg fick modellen bära en rosa klänning med en matchande blommig korsett. Till klänningen hade modellen sneakers på fötterna och en ryggsäck på ryggen. Sminket blev en lätt bas med foundation, highlighter, målade ögonbryn och puder. På ögonlocken applicerades en rosa skimrande ögonskugga och vid fransraden en tunn eyelinerlinje. Modellens fransar målades med mascara. Modellens läppar målades med ett tunt lager av genomskinlig glans och modellens naglar målades svarta. Efter sminket plattade respondenten modellens hår och satte upp det i en stram hästsvans. Hårstylingen avslutade med hårspray samt vax för att få babyhåren på plats. Miljön för filmningen var en gammal vind. Filmningen tog plats i flera olika utrymmen på vinden.

I den andra stilhelheten med byxor som nyckelplagg hade modellen på sig ett par jeans, en transparent body med broderier och ett par enkla svarta klackskor. Modellens accessoarer gick i guld: en klocka runt handleden, ett par guldringar i öronen och ett bälte med spänne av guld. Sedan fick modellen en lätt sminkning med foundation som bas, målade ögonbryn och även ögonsminket hölls enkelt med en smal eyeliner och mascara. Modellens läppar målades röda med ett rött läppstift och en röd läppenna. Modellens naglar på både fingrar och tår målades svarta. Till sist plattade respondenten modellens hår och satte upp halva håret i två bollar på varsin sida om huvudet. Hårstylingen avslutades med hårspray. Miljön som valdes för stylingen var en park och en innergård vid några höghus. Som rekvisita användes en cykel.

I stilhelheten med bikinin som nyckelplagg fick modellen bära en svart bikini med hög nederdel, en färggrann kimono samt ett par kraftiga kängor. Som accessoarer hade modellen ett halsband i guld och navelpiercing. Till sminket användes en foundation och highlighter, ögonbrynspenna och en ljusbrun ögonskugga och mascara. Respondenten lockade modellens hår och borstade sedan ut lockarna. En del av håret högst upp fästes sedan i en tofs. Modellens naglar målades svarta och som rekvisita användes en gul rökbomb. Filmsekvensen filmades i Åbo i ett område med gamla bunkrar som målats med graffiti.

I den fjärde och sista stilhelheten, med powersuiten som nyckelplagg hade modellen på sig ett par vadlånga svarta byxor, t-skjorta med tryck, en svart kavaj och sneakers på fötterna. Som accessoarer hade modellen glasögon på, en tygkasse och en klocka på armen. Sminket bestod av foundation, målade ögonbryn och highlighter på kindbenen. Ögonsminket bestod av en smal eyelinerlinje och mascara på fransarna. Modellens naglar målades i svart. Modellens hår hade respondenten tuperat och sedan satt upp i två bollar på varsin sida av huvudet, respondenten använde sig av hårspray för att håret skulle hållas. Miljön för filmningen var runt omkring Åbo konstmuseum.

När respondenten analyserade sin färdiga film analyserade hon den med hjälp av modellen Andersson och Hedling (1999) skriver om. Vad respondenten ville uppnå med sin analys var att analysera hur, nyckelplaggen lyfts fram i filmen. Genom noggrann observation analyserade respondentens filmens alla faktorer, såsom kostymering, färg, musik, arkitektur och stil. Respondenten kategoriserade sina iakttagelser och gjorde en framställning av analysen i kapitel sex.

Respondenten skapade och publicerade enkäten på hemsidan webbenkater.com. Före respondenten publicerade filmen och enkäten, testade respondenten enkäten med hjälp av en

pilotgrupp på fem individer. Hela pilotgruppen tolkade enkäten som lättläst och lättförståelig.

Frågorna i respondentens enkät berörde bakgrundsfakta om informanterna (kön och ålder), hur informanterna uppfattade filmen, om informanterna kunde urskilja de olika nyckelplaggen samt hur informanterna tolkade filmen budskap. Alla frågor, förutom fråga nummer 8 och 9, var obligatoriska för informanterna att svara på. (se bilaga 1)

6. Resultatredovisning och tolkning

I detta kapitel kommer respondenten att presentera resultaten av stilhelheterna där varje nyckelplagg ingår. Före man läser detta kapitel kan man gå in på: (<https://www.youtube.com/watch?v=pIJi2P9MCpY>) för att se filmen med de fyra nyckelplaggen. Stilhelheterna presenteras i samma ordning som de gjorts under hela arbetets gång.

Varje stilhelhet redovisas med två bilder av stilhelheten och miljön, för att ge en bättre helhetsbild. Efter bilderna redogör och motiverar respondenten valet av stilhelheterna, rekvisita och miljön, samt redogör hur hon tolkar tillbaka till teorin och de tidigare forskningarna. Efter varje enskild stilhelhet är informanternas svar, i form av cirkeldiagram, infogade. Efter redovisningen av alla stilhelheterna redogör respondenten för resten av resultaten av enkäten som informanter svarat på via sociala medier.

I respondentens enkät var det 46 stycken informanter som svarade. 91% var kvinnor och 9 % män. 80% av informanterna var i ålder 18–25, 11% i mellan 25–35 år, 7 % över 45 år och 2% mellan 35–45 år.

6.1. Korsetten

Figur 1. At the attic.

Figur 2. Pink flowers.

I den första filmsekvensen med korsetten i fokus, samt i figur 1 och figur 2, ser man en ung kvinna i blont hår uppe på en gammal vind. Hon har på sig en rosa klänning med matchande blommig korsett i ett tunt tyg, sneakers på fötterna och en ryggsäck som accessoar. Håret är uppsatt i en spänd hästsvans och hennes smink går i rosa toner. Filmsekvensen med korsetten i fokus har en kuslig känsla över sig, musiken känns spöklig men trots det upplevs kvinnan i filmsekvensen som väldigt lugn och sansad.

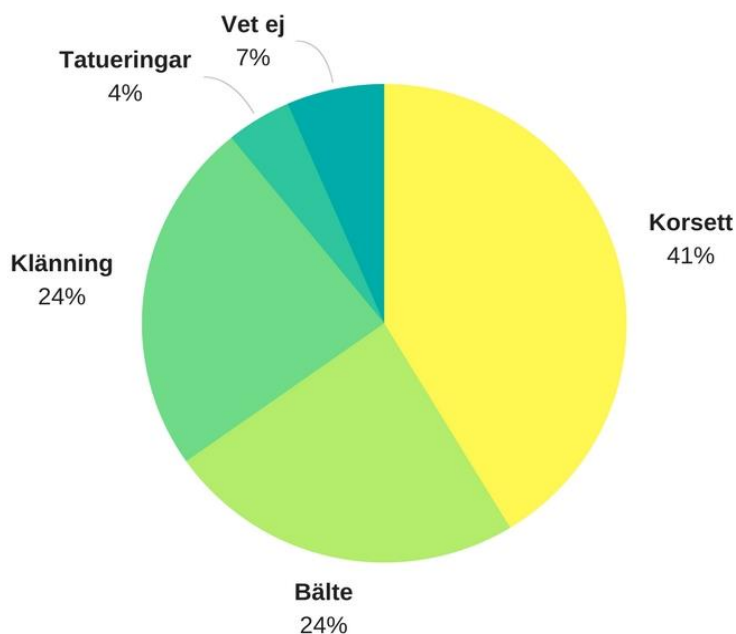
Enligt Lewenhaupt (2001) tillverkades den traditionella korsetten av ett tjockt, dubbeltyg med minst tolv kanaler där man sydde in valben, syftet med detta var att snöra in kroppen och ge den stadga. Kybalova (1986) skriver att under åren som korsetten var aktiv förändrades den ständigt för att anpassas efter de modebetonade kraven som ställts på den kvinnliga kroppen. Enligt Ericsson Wärn (2012) försvann korsetten ur vardagen 1914 och har sedan dess främst hittats på underklädsavdelningen och blivit förknippat med någonting erotiskt, enda tills nyligen, när Zaccagnini (2016) rapporterade om att korsetten syntts till under fashionweek 2016, ur ett nytt perspektiv. Till skillnad från tidigare ska nu, enligt de stora modehusen, korsetten bäras ovanpå kläderna istället för innanför.

För att skapa en modern tolkning av korsetten bestämde respondenten att tangera Lewenhaupts (2001) och Kybalovas (1986) teori genom att göra det motsatta, istället för att använda sig av ett tjockt, dubbeltyg som den klassiska korsetten oftast var tillverkad av, valde respondenten en korsett i ett tunnare tyg. Respondenten ville att den moderna tolkningen av korsetten skulle fungera som en modeaccessoar och som pricken över i:et i en stilhelhet, istället för ett redskap att forma om kvinnans kropp med.

Respondenten valde att ta vara på den nya trenden som dök upp under 2016 och placera korsetten ovanpå modellens klänning. För att klä ner plagget och avsexualisera det, använde respondenten sig av mycket rosa i sin stilhelhet. Förutom på kläderna syns den rosa färgen i sminket. Valet att klä modellen i sneakers och ryggsäck på ryggen var också ett sätt att avsexualisera plagget. Förutom att valet av accessoarer var ett sätt att avsexualisera korsetten, tolkar respondenten i efterhand att skorna och ryggsäcken kan symbolisera det sportiga sambandet med korsetten, enligt Ericsson Wärn (2012) var det tangofebern som fick folk att förstå att den var omöjligt att dansa och sporta i en korsett.

Enligt Eldvik (2010) tillverkades den första korsetten redan på 1600-talet, någonting som respondenten ville ta fasta på i filmsekvensen med korsetten som stilhelhet, genom att filma den uppe på en gammal vind. Korsettens påverkan på kvinnans kropp är skräckinjagande, vilket avspeglar sig i valet av musik i filmsekvensen. Den första filmsekvensen avslutas med

texten ”attitude” (sv. attityd). Respondentens tanke var att korsetten inte längre har kontroll över kvinnan, utan nu är det kvinnan som har kontroll över korsetten som accessoar.

Figur 3. Korsettens resultat

På fråga nummer 3, i respondentens enkät, fick informanterna svara på vilket de tror att nyckelplagget är i den första stylingen. 41% av informanterna svarade korsett, 24% svarade bälte eller skärp, allt som allt var det 65% av informanterna som kunde urskilja att nyckelplagget var mittenpartiet av den rosa klänningen. 24% av informanterna svarade klänning, 4% tatueringar och 7% svarade vet ej.

Utgående från informanternas svar tolkar respondenten att stilhelheten med korsetten var lätt att tolka. Respondenten tror att det beror på att korsetten flera gånger zoomades in på i filmsekvensen samt det inte fanns med många andra plagg i stylingen. Respondenten tror även att många av informanterna kunde göra en koppling mellan korsetten och kvinnliga rättigheter, vilket även informanternas svar på enkäten bekräftar.

6.2. Byxan

Figur 4. With my bicycle.

Figur 5. Feminine.

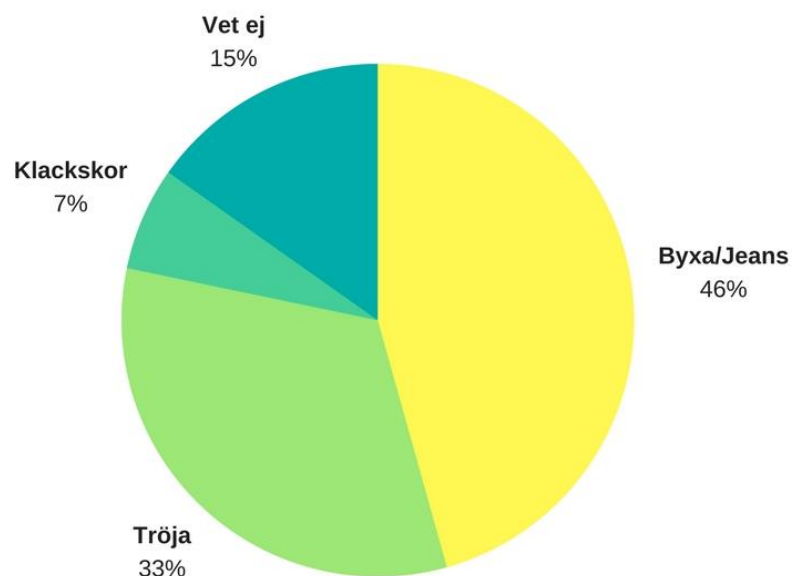
I den andra filmsekvensen med byxan i fokus, samt i figur 4 och 5, ser man en ung kvinna klädd i jeans, en transparent tröja och klackar, poseras med en cykel i en park. Hennes hår är till hälften uppsatt i två bollar och resten nersläppt, sminket är fokuserat på en svart eyeliner samt röda läppar. Kvinnans accessoarer går i guld, hon har på sig en klocka, örhängen och ett bälte. Känslan i den andra filmsekvensen är väldigt lättsam, musiken är glad och bland annat ser man den unga kvinnan skratta i ett av klippen.

Enligt Lloyd Kyi (2006) var en av följderna av andra världskriget att kvinnorna, som på denna tid var vana med att stanna hemma, började jobba i diverse fabriker. Långkjolen som kvinnorna varit vana med att bära tidigare visade sig vara opraktiska i fabriken, vilket ledde till att jeansen introducerades i kvinnans liv. I valet av byxor försökte respondenten välja ett par inspirerat av vad man kan tänka sig att kvinnan hade på sig i fabriken under andra världskriget. De byxor som kändes mest passande för teorin var ett par slitstarka klassiska Levis jeans med hög midja i en lösare modell.

Respondenten ville skapa en modern stilhelhet som känns väldigt feminin. Ett av argumenten varför kvinnan inte skulle tillåtas ha på sig byxor var på grund av att samhället höll i så hårt att kvinnan skulle se ut som en kvinna. (Ericsson Wärn, 2012). Valet av tröja, accessoarer, hår och smink är alla feminina. Tröjan är vågad och figursydd för att framhäva kvinnans kropp. Även klackarna blev pricken över i:et för att skapa en feminin känsla över stilhelheten, och respondenten ville visa att kvinnan klarar av allt, inkluderat cykla med klackar. Trenden med broderade blommor på jeans (Lindblom 2017) valde respondenten att ta med i filmsekvensen genom tröjan, som har broderade blommor över bysten, samt valet av miljö.

Respondenten valde att ha med cykeln som rekvisita i denna stilhelhet, eftersom cykeln har en betydande roll när det kommer till kvinnans historia med byxor. Ericsson Wärn (2012) skriver att under samma tidsperiod som tanken om en bekvämare klädstil och byxor på kvinnan uppkom i Amerika på 1850-talet, blev även cykeln populär. I och med att det inte var praktiskt att cykla i långkjol blev även byxorna på kvinnor allt mer vanligt.

Filmsekvensen med jeans i fokus avslutas med ordet ”cool”, för respondenten ville få fram känslan att hur feminint en kvinna klär sig kan hon fortfarande vara cool och göra vad hon vill. Valet av musik i filmsekvensen avspeglar det också, en avslappnande och glad känsla.

Figur 6. Byxans resultat

På fråga nummer 4 i enkäten, svarade 46 % av informanterna att nyckelplagget i den andra stilhelheten var jeansen, medan 33 % svarade tröjan och 7 % klackskorna. Procenten som svarade vet ej, var relativt hög, så mycket som 15 %. Respondenten tolkar att stilhelheten med byxan i fokus var svår för informanterna att tolka, respondenten tror att det beror på att tröjan modellen bar var iögonfallande och inget man ser varje dag. Respondenten tror att resultatet skulle sett annorlunda ut om modellen i filmsekvensen haft på sig en mer neutral tröja, t.ex. en vanlig vit t-skjorta.

6.3. Bikinin

Figur 7. Happy.

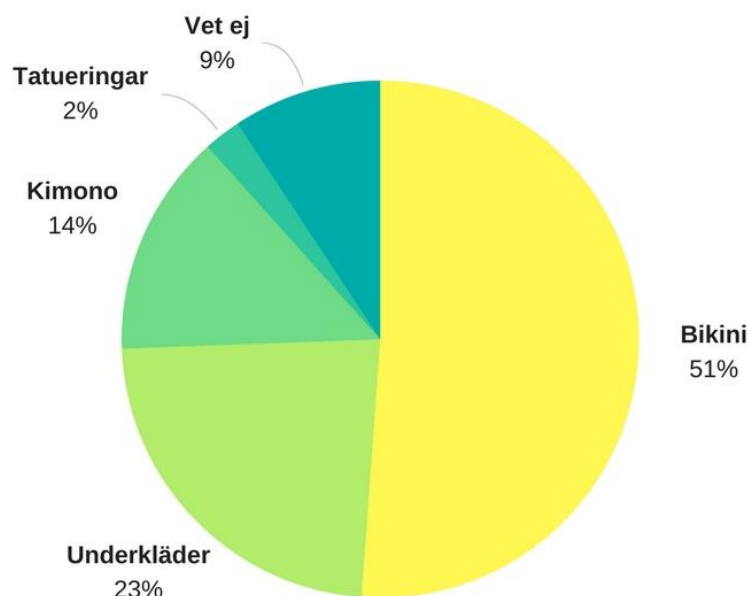
Figur 8. Yellow smoke.

I den tredje filmsekvensen med bikinin i fokus samt i figur 7 och 8, ser man en ung kvinna röra sig fritt i en svart bikini, kraftiga kängor och en fladdrande kimono. Hennes hår är lockigt och rör sig fritt i vinden, sminket går i neutrala färger och accessoarerna är minimalistiska i form av ett enkelt halsband och en navelpiercing. Miljön för filmsekvensen är Uttamo bunkers, som är gamla krigsbunkrar i Åbo, och som rekvisita används en gul rökbomb. Musiken som spelas under filmsekvensen med bikinin i fokus är uppiggande och den unga kvinnan ger ett glatt intryck.

Krig och bomber var en stor inspirationskälla för stilhelheten med bikinin i fokus. Ericsson Wärn (2008) skriver att bikinin vi är vana med idag lanserades 1946, samma år som USA provsprängde atombomber på den lilla atotellen Bikini. Den färgsprakande kimonon modellen bär i filmsekvensen med bikinin i fokus, symboliserade bomberna, likt en färgbomb skulle exploderat över plagget. Enligt Ericsson Wärn (2008) var det vanligt på 1800-talet att man sydde in små vikter i badkläderna för att de inte skulle glida upp och visa hud, så med kimonon blev det som den motsatta effekten, respondentens tanke var nämligen att den skulle få fladdra fritt i vinden. Även valet av skor återspeglar kriget, modellen bär ett par kraftiga Dr.Martens kängor, som liknar de skor som i dagens läge används inom militären. Modellen i filmsekvensen bär en svart bikini med en nederdel som går upp över midjan. Enligt Philips och Ball (2017) är en bikini med hög nederdel både retro inspirerad samt fungerar på många olika kroppstyper. Respondenten valde denna modell på bikinin eftersom den både framhäver den kvinnliga kroppen och är i sig själv ett historiskt plagg så därför upplevde respondenten att denna modell fungerade.

Enligt Lewenhaupt (2001) var tanken med bikinin att den skulle symbolisera den nya friheten efter andra världskriget. Respondenten tolkar att den känslan kommer fram i filmsekvensen, modellen är glad och rör sig fritt i kvällssolen. Musiken känns glad, och det är som om modellen rör sig i takt med musiken. I det sista filmklippet av filmsekvensen kommer ordet "confident" upp (sv. självsäker) vilket respondenten anser att modellen utstrålar.

Förutom valet av kläder, tas inspiration från krig och bomber, även med i valet av rekvisita och miljö. Rekvisitan som används i filmsekvensen som är i en gul rökbomb som fungerar som en symbol för bomberna som dagens bikini fått sitt namn efter. Filmsekvensen utspelar sig vid Uttamo bunkers i Åbo, gamla bunkrar som används tidigare under krig, som nuförtiden används för diverse paintballtävlingar.

Figur 9. Bikinins resultat

På fråga nummer 5, blev det ett bortfall på två informanter. 51 % av återstående informanter svarade att nyckelplagget i den tredje stilhelheten bikini och 23 % svarade underkläder, allt som allt var det 74 % av informanterna som förstod att nyckelplagget handlade om det svarta plagget. 14 % av informanterna svarade kimono, 2% tatueringar och 9% vet ej. Enligt informanternas svar var den tredje stilhelheten med bikini i fokus lättast att tolka, men respondenten var ändå förvånad över att 14 % varade kimono, eftersom kimono inte är med i alla klipp i filmsekvensen.

6.4. Powersuiten

Figur 10. Boss Lady

Figur 11. Feminism

I den sista filmsekvensen med powersuiten i fokus, samt i figur 10 och 11, ser man en ung kvinna klädd i kavaj, vadlång byxor och en vit t-skjorta. Hennes smink är minimalistiskt och håret är uppsatt i två bollar. På fötterna har hon ett par sneakers och som accessoarer glasögon, en klocka och tygkasse. Miljön för den sista stilhelheten är runt omkring Åbos konstmuseum. Filmsekvensen med powersuiten är i ett väldigt snabbt tempo, likaså musiken, man får känslan av en upptagen kvinna på språng.

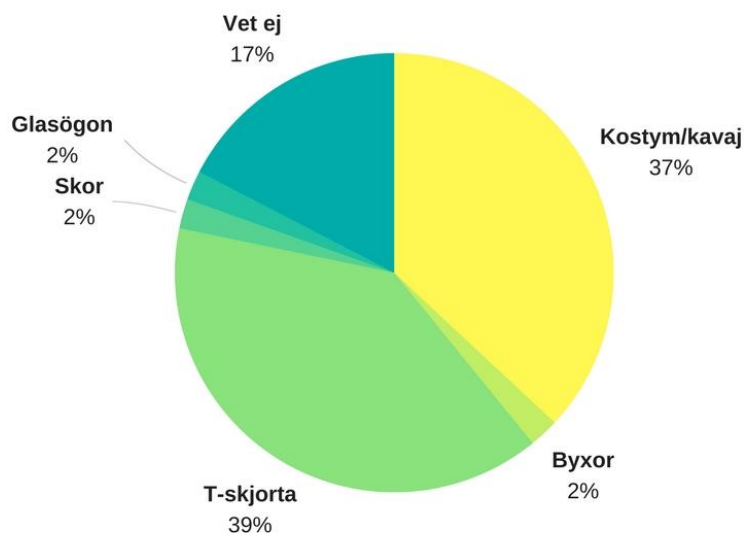
Enligt Carnegy (1992) bestod den klassiska powersuiten oftast av en snäv kjol som slutade vid knäna och en kavaj. De feminina inslagen i klädkoden begränsades till smink, frisyr och ben. Enligt Eldvik (2010) handlade kostymen för många kvinnor om att smälta in i den manliga hierarkin och att slippa bli sedda som sexobjekt.

Respondenten valde att utgå från kavajen i sin stilhelhet och matcha den med vadlång byxor, ett modernare alternativ till kjol. För att få in de feminina inslagen valde respondenten att modellen skulle visa lite ben och att modellen fick en söt frisyr. Respondenten valde att klä modellen största delen i svart i filmsekvensen. Den svarta färgen smälter bra in i den mansdominerade affärsvärlden men respondenten valde att ta med en t-skjorta med ett tryck om feminism som en tyst ”protest” mot den manliga hierarkin.

Teoretiker och designers har sina egna tolkningar av den moderna powersuiten. Nelson (2017) skriver att senior vd på Bergdorg Goodman, Linda Fargos råd till en lyckad powersuit är att kombinera överraskningar, icke formellt, modernt och lekfullt medan Emily Wess, grundaren av Into the Gloss och Glossier, anser att desto mer anspråkslös och oansenlig man ser ut desto viktigare är man. Respondenten valde att ta bägge åsikter i stylingen av powersuiten. Accessoarerna såsom de klumpiga skorna och tygkassen ger ett icke formellt och lekfullt intryck, även valet av frisyr är lekfullt. Den minimalistiska sminkningen symboliserar det anspråkslösa och oansenliga, vilket glasögonen också gör. Respondenten upplever att tatueringarna blev ett överraskningsmoment i stilhelheten och filmsekvensen, eftersom det är ett fenomen som inte alltid accepteras inom affärsvärlden.

I efterhand tolkar respondenten även att miljön i denna stilhelhet tangerar teorin. Filmsekvensen filmades vid Åbo konstmuseum, vilket är en av Åbos mäktigaste byggnader arkitekturmässigt, som speglar känslan som respondenten ville uppnå i filmen. Även i det näst sista filmklippet av filmsekvensen ser man modellen gå iväg och bredvid henne uppenbarar sig två kloner av henne. I efterhand kan respondenten tolka det som att det symboliserar kvinnan i den mansdominerade affärsbranschen, som kvinna kan man bli tvingad att jobba tre gånger så hårt för att bli tagen på allvar. Musiken i filmsekvensen med

powersuiten i fokus har musik med snabb takt för att symbolisera den snabba farten inom affärsvärlden och även sluttexten ”Lady boss” (sv. chef kvinna), symboliserar den mäktiga kvinnan.

Figur 12. Powersuitens resultat.

På fråga nummer 6, svarade 39 % att nyckelplagget i den sista filmsekvensen var t-skjortan medan 37 % svarade kostym/kavaj/powersuit. 17 % av informanterna svarade vet ej, 2 % svarade glasögon och 2 % skor. Utgående från informanternas svar tolkar respondenten att den fjärde stilhelheten var svårast att tolka och att den var den enda stilhelheten där majoriteten av respondenten svarade fel nyckelplagg.

Respondenten tror att det beror på att powersuiten i sig inte är ett enskilt plagg såsom i de tidigare stilhelheterna samt att t-skjortan med feminist trycket drog till sig för mycket fokus. Precis som med stilhelheten med byxan i fokus tror respondenten att resultatet skulle visat sig annorlunda, om modellen haft på sig en vanlig vit t-skjorta.

6.5. Utvärdering genom enkät

Respondenten har tidigare i kapitlet redovisat hur informanterna svarade på fråga nummer tre, fyra, fem och sex, och nu redovisas svaren för resten av enkäten. På fråga nummer 7, det vill säga om det finns någonting som informanterna förknippar med kvinnliga rättigheter svarade 85 % av informanterna ”ja” medan 15 % svarade ”nej”. Många av informanterna hade förknippat känslan och budskapet i filmen, valen av klädesplaggen, nyckelorden och modellen med tatueringar med kvinnliga rättigheter. På fråga nummer åtta, om informanterna hade upplevt kopplingarna positiva eller negativa, svarade 88 % av informanterna att de gjort positiva kopplingar medan 12 % svarade att de gjort negativa kopplingar.

De informanter som upplevt negativa kopplingar tog upp problematiken med feminist tröjan i den sista stilhelheten, historien bakom byxan samt korsetten och problematiken kring budget kläder. Budget kläder tillverkas oftast i fabriker med dåliga arbetsförhållanden vilket strider mot mänskliga rättigheter. Någonting respondenten upplevde intressant när det kommer till informanternas svar på enkäten var de olika meningsskiljaktigheter om t-skjortan med feminist trycket i den sista stilhelheten. Precis som Forsberg (2017) var några informanter kritiska mot trenden medan andra var positivt inställda, precis som Kinberg och Wikblad (2015) tar upp i sin podcast.

På fråga nummer 9, vad informanterna tror budskapet i filmen är, hade 98 % av informanternas svar liknat eller stämt överens med respondentens budskap, som var att lyfta fram en stark och självständig kvinna med hjälp av de färdigt utvalda nyckelplaggen. I enkätens sista fråga, som inte var obligatorisk, ”övriga kommentarer:” svarade sammanlagt 34 informanter varav 32 stycken hade positiv feedback, medan två informanter var kritiska och funderade över budskapet och problematiken att ha med en vit, normalbyggd modell som passar in i samhällets skönhetsnorm.

6.6. Sammanfattning av resultatet

Resultatet visar att för att skapa en modern stilhelhet, utgående från ett historiskt plagg, är det viktigt med förkunskap inom ämnet och att läsa in sig på ämnet. För att lyfta fram diverse nyckelplagg i en stilhelhet krävs det att nyckelplaggen utmärker sig och är iögonfallande. När man lyfter fram nyckelplaggen i en film krävs det att filmsekvenserna fokuserar på nyckelplagget i fråga, t.ex. genom inzoomningar av plagget.

Resultatet av enkäten, visar också att alla individer har olika tolkningar av vad som kan förknippas med kvinnliga rättigheter, både ur ett positivt och negativt perspektiv, utgående från sina egna åsikter och förkunskaper inom ämnet. Majoriteten av informanterna som svarat på enkäten hade gjort positiva kopplingar, men de som gjort negativa kopplingar hade tagit upp problematiken kring en vit, normalbyggd modell enligt samhällets skönhetsnorm samt kläder med tryck kopplade till feminism. Informanterna som gjort positiva kopplingar hade förknippat nyckelplaggen, modellen med tatueringar samt känslan och budskapet i filmen med kvinnliga rättigheter.

7. Kritisk granskning

I detta kapitel granskar respondenten arbetet kritiskt utgående från sina egna åsikter och uppfattningar. Respondentens kommer analysera vad som gått bra och vad som kunde ha gjorts annorlunda i arbetet. Varje kapitel i examensarbetet går igenom i tur och ordning.

Syftet med examensarbetet var att lyfta fram utvalda kvinnliga nyckelplagg som kan förknippas, både ur ett positivt och negativt perspektiv, med kvinnliga rättigheter och skapa en film där nyckelplaggen är i fokus. Respondentens personliga mål var att fördjupa sig i ämnet och även ge läsaren en inblick i kvinnans modehistoria. Respondenten anser att syftet ger en tydlig introduktion till examensarbetet och är svårt att missförstå, dock tror respondenten att syftet skulle kunnat vara tydligare med hjälp av forskningsfrågor.

Underrubrikerna i den teoretiska grunden i examensarbetet är kvinnliga rättigheter, kvinnan och mode, korsetten 1600, byxan 1850, bikinin 1940 samt powersuiten 1980. "Kvinnliga rättigheter" och "kvinnan och mode" kändes som relevanta underrubriker att börja med, så att läsaren skulle få förkunskaper inom ämnet och även en inblick i vad examensarbetet handlar om. Kapitlet med kvinnliga rättigheter har tre källor men respondenten anser att läsaren skulle fått mer utav det och en bättre grund om det skulle varit längre och t.ex. innehållit flera åsikter kring ämnet. "Kvinnan och mode" tycker respondenten är informationsrikt. Respondenten har lyft fram olika synpunkter om ämnet, historia och använt sig av andra källor än litteratur, i detta fall podcasts. Podcasts är idag ett populärt fenomen och ett bra sätt att få information.

Att ha med de fyra nyckelplaggen som underrubriker i den teoretiska grunden var nödvändigt, genom att lära sig mer om historien bakom plaggen kunde respondenten tolka

dem i sina moderna stylingar på ett nytt sätt. De fyra nyckelplaggens teori är uppbyggt enligt samma struktur: plaggets uppkomst, historia och plagget i nutid. Respondenten anser att strukturen är tydlig och teorin om de fyra nyckelplaggen är lätt att förstå. Kapitlen om nyckelplaggen korsetten och byxan blev märkbart längre än kapitlen med bikinin och powersuiten. Respondenten upplevde att det fanns mer lättillgänglig teori om korsetten och byxan. Respondenten tror det beror på att korsetten och byxan har en längre och mer komplicerad relation till kvinnans modehistoria.

Respondenten har använt sig av flera olika källor för teorin, mest svenska författare men även några internationella. En del av källorna är äldre, någonting som inte är att föredra, men respondenten upplever ändå att det fungerar största delen av tiden på grund av att teorin handlar om historiska plagg. Ericsson Wärn (2014, 2012, 2008) är en källa som respondenten använt sig mycket av, dels för att hennes böcker är lättillgängliga och lätta att förstå, dels för att respondenten upplever att hon är en pålitlig källa.

Tidigare forskningar var en av de största utmaningarna för respondenten i detta arbete. Respondenten upplever att det gjorts få forskningar om ämnet, de flesta forskningar som tangerar ämnet fokuserar mest på genusvetenskap när det kommer till barn i dagisåldern. De flesta tidigare forskningar som respondenten använt sig av är tidigare examensarbetet, vilket inte alltid är önskvärt. Respondenten skulle gärna vilja använt sig av mer akademisk forskning. Respondenten valde att ta med Kroons (2007) artikel i ett senare skede så att de tidigare forskningarna inte bara skulle bestå av tidigare examensarbeten.

Tofferis (2016), Carlsens (2014) och Forsbergs (2017) arbeten upplever respondenten var de mest relevanta och de forskningar som respondenten fick nytta av i sina tolkningar. Respondenten upplever ändå att alla tidigare forskningar på ett eller annat sätt tar upp problematiken hur kvinnor blir bedömda utgående från vad de har på sig och att det hjälpte henne att få en bättre helhetsbild av ämnet.

Metoder var ett viktigt kapitel i examensarbetet. Respondenten har lagt ner mycket tid att hitta de bästa metoderna i sitt arbete men upplevde att det blev många metoder. Datainsamlingsmetod respondenten använt sig av är dokumentstudier, styling med kläder, smink och hår, film samt sociala medier och enkät. Som dataanalysmetod användes filmanalys.

Dokumentstudier som datainsamlingsmetod var nödvändigt, eftersom det var den metoden respondenten använde sig av för att samla in information till sin teoretiska grund.

Respondenten upplever allt i metoden som relevant. Styling med kläder, smink och hår känns som en relevant och en av de viktigaste metoderna i arbetet, med tanke på att respondenten gjorde alla tre stylings delar på egen hand och slutresultatet fokuserade mycket på själva stylingen. Styling med smink som metod blev märkbart längre än de två andra stylingsmetoderna, men respondenten anser att det var nödvändigt eftersom en fullständig sminkning kräver många steg och respondenten gjorde alla steg som nämns. Styling med hår blev kortfattat, det var ett medvetet val eftersom respondenten inte ville lägga huvudfokuset i stylingen på hår utan fokuset skulle ligga på smink och kläder. Respondenten har använt sig av pålitliga källor, däremot kunde respondenten ha använt sig i vissa fall av nyare källor, t.ex. bytt ut Campsie (1999) mot en nyare källa.

Trots att respondenten inte filmade filmen själv, tog hon med film som en datainsamlingsmetod. Anders Häggkvist som filmade filmen är inte utbildad inom film, respondenten ville planera filmningen tillsammans med honom för att nå ett så bra slutresultat som möjligt. Som analysmetod används filmanalys vilket var relevant för slutresultatet. Respondenten upplever att de fyra stegen i filmanalysen var nödvändiga och respondenten använde sig av alla fyra när hon analyserade sin färdiga film.

Datainsamlingsmetod att samla in information sociala medier och enkät var relevant för arbetet eftersom den färdiga filmen delades på sociala medier och utvärderades av informanter genom en enkät. Själva metoden sociala medier gav inte någonting för respondenten, men hjälpte läsaren att förstå begreppet sociala medier. I utformandet av enkäten använde responderten sig av de metoder som nämns i kapitlet.

Det praktiska genomförandet togs upp i slutet av metodkapitlet. Där presenterar respondenten val av modell och film samt redigerings ansvarig, hur stylingarna byggdes upp steg för steg och var respondenten delade sin färdiga film samt information om enkäten. Några av informanterna upplevde fråga nummer åtta i enkäten (se bilaga 1) svår att förstå och respondenten märkte även i efterhand att frågan om ålder borde omformuleras. Respondenten hade formulerat alternativen 18–25 år, 25–35 år, 35–45 år osv, men det korrekta skulle vara att formulera alternativen: 18–25 år, 26–35 år, 36–45 år osv. Det respondenten upplevde som bra i enkäten var att låta informanten definiera sitt kön som varken man eller kvinna, det blev mer inkluderande, samt att respondenten lyckades fråga om nyckelplaggen utan att vara ledande. (se bilaga 1)

Respondentens tanke var först att ha med flera olika kvinnor i filmen, men bestämde sig för att använda en och samma modell, Julia Hartman, i hela filmen. Respondenten upplever att det gav filmen en tydligare röd tråd.

Resultatredovisning och tolkning känns som ett lättläst kapitel och har tillräckligt mycket information. Respondenten blev nöjd med sina moderna tolkningar av nyckelplaggen samt den slutliga filmen. Respondenten gjorde flera förtolkningar när hon planerade stilhelheterna vilket gjorde att det inte fanns mycket utrymme för eftertolkning av den färdiga filmen.

Eftersom respondenten inte kunde infoga hela filmen i arbetet, börjar hon kapitlet med en länk till filmen och har även med två bilder av varje stilhelhet för att ge läsaren en bättre helhetsbild. Varje stilhelhet med ett av de fyra nyckelplaggen tas upp i tur och ordning, där respondenten redovisar sin analys och tolkningar och avslutade varje stilhelhet med att infoga informanternas svar från enkäten. Svaren från enkäten berättar en hel del om resultatet och visar om respondenten lyckades med sitt syfte.

Stilhelheten med korsetten och bikinin i fokus var enligt informanternas svar enklast att tolka, medan stilhelheten med byxan och powersuiten var svårare att tolka för informanterna. Stilhelheten med byxan i fokus var troligtvis svår att tolka pga. av den iögonfallande blusen. Powersuiten var svårast för informanterna att tolka, respondenten tror att det beror på att många individer har en förutfattad bild av hur arbetskläder i affärsvärlden ser ut. Både Tofferis (2016) och Carlssens (2014) slutresultat i sina examensarbeten bekräftar den tanken, så att när man tänker utanför ramarna gällande affärskläder blir det lätt förvirrande.

Respondenten anser, enligt respondentens egna åsikter samt informanternas svar på enkäten, att resultatet svarar på syftet. I respondentens val av kläder, nyckelord, miljö samt rekvisita och musik i filmsekvenserna har respondenten lyckats tangera teorin.

8. Diskussion

Jag är väldigt nöjd med mitt examensarbete, syftet uppnåddes och jag upplever att jag lyckades tangera den teoretiska delen med det praktiska. Tanken med detta arbete var att ge läsarna en större inblick i kvinnans modehistoria men även att jag själv skulle få lära mer om ämnet.

Nyttan med detta arbete är för alla de intresserade av ämnet men även för personer som jobbar med stylingar och kvinnor inom branschen. Resultatet visar att människor inom skönhetsbranschen kan ha nytta av arbetet vid stylingar. Personer som ville lära sig mer om ämnet och kvinnans modehistoria har nytta av arbetets teoridel och i resultatet kan man se hur man kan lyfta fram nyckelplagg på bästa sätt i stylingar. Eftersom jag gjorde en film och en filmanalys kommer även andra estenomer ha hjälp av arbetet om de vill skapa en film, eftersom vår nuvarande läroplan inte innehåller en kurs som berör film och filmanalys.

Man skulle kunna utveckla detta arbete. I arbetet har jag skapat stilhelheterna med hjälp av mode historien men man skulle även kunna inkludera olika kulturer och ta med hur kvinnans modehistorien utvecklats runt om i världen. Förslag på framtida examensarbeten för estenomer är ett liknande arbete men därtill inkludera det manliga perspektivet och den manliga modehistorien och jämföra dem med varandra. Ett annat förslag på framtida examensarbeten är att klä kvinnan i manligt mode och utmana könsrollerna inom mode. Jag hoppas på att få läsa fler examensarbeten i framtiden som tar upp olika samhällsfrågor kombinerat med skönhetsbranschen.

Under examensarbetets process har jag lärt mig mer om kvinnans modehistoria och även lärt mig skapa bättre stilhelheter. Jag har fått en större respekt för yrket, när man fotar eller filmar en stilhelhet handlar det inte endast om kläder, smink och hår utan det är även viktigt att tänka på rekvisita och miljö. Med hjälp av dessa saker kan man få fram ett budskap och påverka åskådarna.

I min inledning nämnde jag att jag flera gånger upplevt att det finns en tydlig uppdelning mellan könen i vårt samhälle, både när det kommer till hur vi ska klä oss samt hur vi ska se ut och även hur vi ska bete oss. Jag hoppas alla kvinnor och män, vågar klä sig hur de vill och våga utmana könsrollerna inom mode, i hopp om att vi skulle nå ett mer jämställt samhälle. Med mitt arbete har jag fått kombinera skönhetsbranschen med en samhällsfråga, vilket jag väldigt glad över.

Källförteckning

- Andersen, H. (1994). *Vetenskapsteori och metodlära*. Lund: Studentlitteratur AB.
- Andersson, L., & Hedling, E. (1999). *Filmanlys. En introduktion*. Lund: Studentlitteratur Ab.
- Bonnier, M. (2008). *Fashionista*. Stockholm: Bonnier Fakta.
- Bell, J. (2006). *Introduktion till forskningsmetod*. Lund: Studentlitteratur AB.
- Boisen, F. (2015). *Digital succé: så lyckas du med sociala medier*. Stockholm: Bokförlaget Forum.
- Bryman, A. (2001). *Social Research Methods*. England: Oxford University Press.
- Campsie, J. (1999). *Inre hälsa yttre hälsa*. Köln: Könnemann.
- Carnegy, V. (2007). *Fashions of a decade: The 1980*. New York: Chelsea House.
- Carlsen, J. (2014). *Say it with style - En kvalitativ undersökning gällande vad man uttrycker med sina kläder*. (Examensarbete) Vasa: Enheten för Skönhetsbranschen. Novia Yrkeshögskola.
- Tillgänglig: <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/84815/Say%20it%20with%20style%20examensarbete%20Jessica%20Carlsen.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Davidsson, B., & Patel, R. (2003). *Forskningsmetodikens grunder*. Lund: Studentlitteraturen Ab.
- Ejvegård, R. (2009). *Vetenskaplig metod*. Lund: Studentlitteratur Ab.
- Eldvik, B. (2010). *Modemakt: 300 år av kläder*. Stockholm: Nordiska Museets Förlag.
- Ericsson Wärn, E. (2014). *Banbrytande mode – från korsett och kuvertväska till kortkort*. Stockholm: Atlantis.
- Ericsson Wärn, E. (2012). *Modebibeln. Den svenska. 1867 – nu*. Stockholm: Bonnier Fakta.
- Ericsson Wärn, E. (2008). *Retro. En liten modebok*. Stockholm: Pocky.
- Fors-Andréé, E. (2010, 1 mars) *Definition av sociala medier, facebook, twitter, linkedin*. (Blogg). Hämtad från: <http://www.vd-blogg.se/definition-av-sociala-medier-facebook-twitter-linkedin>
- Forsberg, W. (2017). *En handelsvara i feministkläder. En studie av feminism inom mode som exempel på reifikation*. (Kandidat) Stockholm: Institutionen för etnologi, religionshistoria och genusvetenskap. Stockholm Universitet. Tillgänglig: <http://su.diva-portal.org/smash/get/diva2:1130985/FULLTEXT01.pdf>
- Högfeldt, M. (2015). *Makeup*. Stockholm: Bonnier Fakta.
- Jakobsson, S. (2013). *Rätten till kläder, Medias framställning av klädförtryck mot kvinnor*. Lund: Historiska institutionen. Lunds Universitet.

Tillgänglig: <http://lup.lub.lu.se/luur/download?func=downloadFile&recordId=4352213&fileId=4352239>

Kamel, S., & Wolmer, T. (2007). *"Man kan ju inte gå klädd hur som helst" En studie om hur högstadietjejeers identitet påverkas av kläder och mode.* (Examensarbete) Sverige: Lärarutbildning med interkulturell profil. Södertörns högskola.

Tillgänglig: <http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:15600/FULLTEXT01.pdf>

Kawamura, Y. (2007). *Modeologi. En introduktion till modevetenskap.* Stockholm: Norsted Akademiska Förlag.

Kinberg, S., & Wikblad, L. (2015, 21 augusti) *PP3 – Politiskt mode.* (Podcast, online) svergiesradio.se

Tillgänglig: <http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=4283&artikel=6237319>

Kraus, H., & Steinmuller, U. (2010). *Filma HD-video med digital systemkamera.* Stockholm: Pagina Förlag Ab.

Kvinnorsrattigheter.org. *12. Feminism.* Hämtad 03.05.2017.

Tillgänglig: <http://kvinnorsrattigheter.org/feminism/>

K von Sydow, E., & de Poret, E. (2015). *Säkert stil. Grunden till den perfekta garderoben.* Stockholm: Bonnier Fakta.

Kroon, A. (2007). *Byxan och (polis)kvinnan. Visuella nedslag i polisuniformens genushistoria.* (Artikel) Uppsala Universitet.

Tillgänglig: <http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:173873/FULLTEXT02>

Kybalova, L. (1968). *Den stora modeboken.* Karlstad: Kleynes AB.

Nelson, K. (2017, 21 februari). *How Fashion is updating Power dressing for 2017.* Wmagazine.com. Tillgänglig: <https://www.wmagazine.com/story/power-dressing-for-2017-celine-prada-balenciaga>

Nck.uu.se. *Mänskliga rättigheter.* Hämtad 07.09.2017.

Url:(<http://nck.uu.se/kunskapsbanken/amnesguider/mans-vald-mot-kvinnor-ett-globalt-perspektiv/manskliga-rattigheter/>)

Lantto, A. (2005). *Mode & Identitet – Att visa sin insida med utsidan.* (C-uppsats) Uppsala: Institutionen för informationsvetenskap. Uppsala Universitet. Tillgänglig:

Lewenhaupt, L. (2001). *Modeboken 1900–2000.* Härnöstrand: Prisma Ab.

Lindblom, C. (2007, 6 februari). *Allt om vårens jeanstrender 2017 (+24 stilsäkra köp).* (Online) Baaam.se. Hämtad 04.09.2017) Tillgänglig: <https://www.baaam.se/jeans-trend-varen-2017-jeanstrender>

Linnet Cox, S. (2006). *Photo styling: How to Build Your Career and Succeed.* New York: Allworth Press.

Ljung, S. (2011). *Stil: gräver i det ytliga. Rödstrumpan – kan feminism någonsin bli moderiktigt.* (Online, podcast). svergiesradio.se

Tillgänglig: <http://sverigesradio.se/sida/avsnitt/51953?programid=2794>

Lloyd Ki, T., & Linden Ivarsson, A. (2006). *Älskade jeans – jeansens historia synad i sömmarna.* Stockholm: Alfabeta.se

Peronius, H. (2005). *Digitalfotografering för alla.* Stockholm: Docendo Sverige AB.

Phillips, K., & Ball, S. (2017, 5 maj) *The 7 hottest swimsuit trends of the summer (and where to buy them).* People.com. (hämtad 07.09.2017) Url: <http://people.com/style/hottest-swimsuit-trends-2017-shop/cut-out-one-pieces>

Tofferi, N. (2016). *Dresskoder och Könsroller inom Businessvärlden: En studie av hur könsroller har påverkat dresskoden för kvinnor i businessvärlden från 1960-talet till år 2016.* (Examensarbete) Helsingfors: Företagsekonomi. Arcada. Tillgänglig: <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/121049/Nelly%20Tofferi%20Examensarbete.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Zaccagini, F. (2016, 8 augusti). *Fall 2016: trends: hail to the corset.* Theblondesalad.com Hämtad 02.09.2017.

Tillgänglig: <https://www.theblondesalad.com/fashion/trends/fall-2016-trends-hail-to-the-corset.html>

Enkät

Utvärdering för videon "A woman's right to clothes".

Frågorna märkta med en röd stjärna är obligatoriska att svara på.

1. Vad definierar du dig som? *

- ☐ Man
- ☐ Kvinna
- ☐ Ingendera

2. Hur gammal är du? *

- ☐ Under 18 år
- ☐ 18 - 25 år
- ☐ 25 - 35 år
- ☐ 35 - 45 år
- ☐ äldre än 45 år

3. I filmen finns det fyra klädstylingar. Varje styling fokuserar på ett nyckelplagg, vilket tror du att är nyckelplagget i den första stylingen? (Om du inte vet kan du skriva "vet ej") *

Tilläggsinformation: Första stylingen utspelar sig uppe på en vind.

4. Vilket tror du att är nyckelplagget i styling nummer två? (Om du inte vet kan du skriva "vet ej") *

Tilläggsinformation: Andra stylingen utspelar sig i en park med bland annat en cykel.

5. Vilket tror du är nyckelplagget i styling nummer tre? (om du inte vet kan du svara "vet ej") *

Tilläggsinformation: Tredje stylingen utspelar sig vid graffitimålningar.

6. Vilket tror du är nyckelplagget i styling nummer 4? (om du inte vet kan du svara "vet ej") *

Tilläggsinformation: Fjärde stylingen utspelar sig utomhus vid bland annat en trappa.

7. Finns det något i filmen som du förknippar med kvinnliga rättigheter? *

Tilläggsinformation: Om du svarar nej på denna fråga kan du gå vidare till fråga 9.

8. Om du svarade ja på föregående fråga, upplever du någon av kopplingarna:

Positivt, i så fall vad:

Negativt, i så fall vad:

9. Vad tror du är budskapet i denna film? *

10. Övriga kommentarer:

